

Pargas stads utlåtande om utkastet till Finlands havsplan 2030

395/10.02.00/2020

Bygg- och miljönämnden 10.06.2020 § 95

Beredare

Planläggningschef Heidi Saaristo-Levin, tfn 040 488 5888

FöredragandePlanläggningschef Heidi Saaristo-Levin, tfn 040 488 5888
förnamn.efternamn@pargas.fi

Egentliga Finlands landskapsförbund har begärt stadens utlåtande om utkastet till havsplan, för ett område som omfattar Finlands territorialvatten och ekonomiska zon.

Utkastet till havsplanen har utarbetats av kustlandskapsförbunden i tre delar: 1) Finska viken, 2) Skärgårdshavet och södra delen av Bottenhavet, 3) Norra Bottenhavet, Kvarken och Bottenviken.

Uppgörandet av havsplanen grundar sig i ett EU-direktiv och markanvändnings- och bygglagen. Det är första gången en havsplan uppgörs. Regionerna längs kusten har samarbetat aktivt i tre års tid och planutkastet är uppgjort i växelverkan med Åland (som har sin egen lagstiftning gällande planering) samt grannländerna.

Utkastet till havsplanen samt det centrala beredningsmaterialet finns framlagt under perioden 18.5–17.6.2020, staden har fått tilläggstid att avge sitt utlåtande till slutet av juni. Målet är att landskapsförbunden ska godkänna havsplanerna under hösten, eftersom EU kräver att havsplanerna är klara våren 2021. Havsplanen, som inte är en plan med rättsverkan, ska ses som en gemensam vision för havsområdet som sedan i fortsättningen utnyttjas då landskapsplaner och generalplaner görs upp.

I havsplanen finns angivet flera beteckningar som gäller Pargas.

Hela Pargas tillhör området med beteckningen "**Skärgård**: I havsplaneringen identifieras betydande funktionella skärgårdshelheter i havsområdena där lokal skärgårdskultur, bosättning året om och fritidsbosättning, ett flertal maritima branscher, en skiftande natur och kulturmiljöer förenas. Med beteckningen anvisas betydande funktionella skärgårdshelheter. I avgränsningen av dessa har variabler som påverkar utformningen av en livskraftig skärgård, bland annat boende, näringsliv, service, tillgänglighet, god infrastruktur och kulturmiljöer, beaktats." Vidare ges en planeringsprincip: "I utvecklingen av områdena är det viktigt att beakta en livskraftig skärgårdskultur, ett mångsidigt näringsliv och tillgänglighet året om. Det är viktigt att utveckla infrastrukturen så att de stöder områdets livskraft och särdrag." Pargas stad anser att beteckningen beskriver skärgården bra, men konstaterar att det som främst bidrar till en livskraftig skärgård, dvs. den fasta bosättningen, skulle bättre noteras i den givna planeringsprincipen om det formuleras enligt följande (tilläggen svärtade):

*I utvecklingen av områdena är det viktigt att **främja förutsättningarna för fast bosättning, beakta upprätthållandet av***

*en livskraftig skärgårdskultur, **idkande av** ett mångsidigt näringsliv och tillgänglighet året om. Det är viktigt att utveckla infrastrukturen så att de stöder områdets livskraft och särdrag.”*

Beträffande sjöfart har i planen angivits hamnen i Pargas samt farlederna av internationella mått. På både norra och södra sidan av Pargas huvudöar har anvisats leder för en turism- och rekreationsrutt som stöder sig på basfarleden för båttrafik. Pargas önskar för klarhetens och jämförbarhetens skull att också lederna till bl.a. Nagu, Korpoström, Galtby och Näsby anges på kartan i likhet med sjöfartsledningarna som är angivna på andra orter (jfr. t.ex. Dalsbruk och Norrlångviken).

Som för turism och rekreation potentiella områden har angivits Pargas huvudöar längs Skärgårdens ringväg. Som förklaring anges att skärgårds- och kustområdena är attraktiva mål för natur- och kulturturismen och att förutom turism och rekreation är området av betydelse för fritidsfiske och jakt. Pargas stad vill påpeka att den yttre skärgården med sina fantastiska unika ögrupper utgör världens vackraste skärgård och borde i havsplanen uppmärksammas även som ett potentiellt område för turism och rekreation. Så som havsplanen nu presenteras är Pargas yttre skärgård presenterad främst som ett område med kulturvärden, Skärgårdshavets havslandskap. I likhet med Erstan och Skiftet, vilka båda anges också tillhöra turismområdet Skärgårdens Ringväg borde särdragen hos den yttre skärgården lyftas fram, likaså den potential som Skärgårdshavets nationalpark och Skärgårdshavets Biosfärområde utgör inte minst för turism och rekreation. Ca 25 km söder om Jurmo har i havsplanen anvisats ett möjligt område för havsbaserad vindkraft. Beroende på kraftverkens storlek, form och belysning kan de ha en inverkan på landskapet i de södra öppna delarna av Pargas yttre skärgård, något som behöver utvärderas.

I den södra delen av kommunen finns flera områden som är angivna som områden med betydande naturvärden under vatten, samt områden med potential för odling av fisk. I havsplanen har också angivits nätfiskeområden av betydelse för kommersiellt fiske. Till viss del överlappar områdena varandra. Samtliga beteckningar grundar sig i olika bakgrundsutredningar. En av målsättningarna med havsplanen är att främja blå tillväxt och miljövänlig matproduktion. Det borde ännu utvärderas huruvida dessa till viss del överlappande målsättningarna i havsplanen står i strid med varandra. Överlag utgör fiske och fiskerinäringen en traditionell och viktig del av verksamhets- och utkomstmöjligheterna i skärgården. Via kommersiellt fiske är det möjligt att avlägsna närsalter ur Skärgårdshavet och lokalt förädlad fisk är exempel på hälsosam närproducerad mat.

Pargas stad känner, så som många andra aktörer, oro över Skärgårdshavets försämrade tillstånd. Då havsplanen uppgörs önskar staden att speciell uppmärksamhet fästs vid åtgärder för att förbättra havets tillstånd. Ett välmående hav är grunden för alla verksamhetsförutsättningar inom Skärgårdshavet. Pargas rekommenderar därför att havsplanen utökas med en allmän bestämmelse om att främja Skärgårdshavets tillstånd. Bestämmelsen skulle avse all verksamhet i Östersjön och även åtgärder på hela tillrinningsområdet. Även om havsplanen inte geografiskt sträcker sig till

fastlandet, är en dylik bestämmelse nödvändig och kan vidare implementeras i kommande landskapsplaner, där havsplanen i fortsättningen utgör ett bakgrundsmaterial. Bestämmelsen är viktig också eftersom denna första havsplan för Finland görs i samarbete och växelverkan med andra till Östersjön angränsande länder.

Till slut vill Pargas stad rikta ett tack till arbetsgruppen bakom havsplanen för ett digert och väl utfört arbete samt ett speciellt tack för det överskådliga och lättanvända kartmaterialet på havsplanens webbplats.

Kompletterande material

Begäran om utlåtande

Utkast till havsplan:

svenska: <https://www.merialuesuunnittelu.fi/sv/>

finska: <https://www.merialuesuunnittelu.fi/>

Förslag

Pargas stad beslutar till Egentliga Finlands förbund ge texten ovan som sitt utlåtande om utkastet till Finlands havsplan 2030.

Beslut

Förslaget godkändes.

Delgivning efter slutligt beslut

Egentliga Finlands förbund (Sst: beslutet justeras omedelbart)